

Jaarverslag 2018

Vastgesteld door de Algemene Leden Vergadering (ALV) op 17 april 2019

Statutaire naam: Landelijke vereniging Mentorschap Netwerk Nederland
gevestigd te Utrecht
KvK nr.: 51690357

Utrecht, april 2019
Mentorschap Nederland
Postbus 13180
3507 LD Utrecht
www.mentorschap.nl
info@mentorschap.nl

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2018 van Mentorschap Nederland (MN), de landelijke vereniging van Regionale Stichtingen Mentorschap (RSM).

Samen met deze elf leden en de ruim 2.200 bij hen aangesloten mentoren, zetten wij ons er voor in dat goed mentorschap, met tijd en aandacht op basis van vrijwillige inzet van al deze mentoren, overal in Nederland beschikbaar en bereikbaar is.

Iedereen die zorg nodig heeft en regie over haar/zijn leven tekort komt, moet hierbij steun en goede vertegenwoordiging kunnen krijgen. Dat is onze missie.

Er is nog veel onbekendheid met mentorschap en daarom willen wij aan de weg timmeren om de bekendheid te vergroten.

In dit verslag leest u welke activiteiten we daartoe uitvoerden in 2018 en met welke resultaten.

De jaarrekening is separaat opgesteld en opvraagbaar.

Naast de inzet van alle mentoren, is er door vele anderen, in en om het landelijk netwerk van de Regionale Stichtingen Mentorschap, veel werk verzet. Voor al die inzet willen wij hen hartelijk danken.

De inzet van het landelijke bureau was mogelijk dankzij subsidie van het Ministerie van VWS waarvoor wij ook erkentelijk zijn.

Het aantal vrijwilligers is, nadat het in 2017 gelijk bleef, in 2018 weer gegroeid.

Het aantal mensen dat aan onze stichtingen mentorschap vraagt, nam ook weer toe en groeide nog harder. Dit getuigt van erkenning van de betekenis van ons werk.

En het is een goede reden om komende tijd te blijven timmeren aan de weg.

Henk Brandt, voorzitter

Nico Heinsbroek, directeur

Inhoud

1. Inleiding

2. Activiteiten en resultaten in 2018

- 2.1. Kennisdeling en bevorderen en borgen van kwaliteit
- 2.2. Landelijke voorlichting en PR
- 2.3. Ondersteuning besturing en bedrijfsvoering van de Regionale Stichtingen Mentorschap en zorg voor landelijke dekking
- 2.4. Landelijke vertegenwoordiging en belangenbehartiging

3. Organisatie in 2018

Bijlagen

- 1. Statutair doel en middelen
- 2. Samenstelling bestuur en bureau, ondersteuningsgroep, Commissie van Toezicht op Kwaliteit en Landelijke klachtencommissie
- 3. Regionale Stichtingen Mentorschap en coördinatoren
- 4. Lijst van gebruikte afkortingen

1. Inleiding

Het mentorschap, waar Mentorschap Nederland zich op richt, is mentorschap in de betekenis van wettelijke vertegenwoordiging van meerderjarigen die, als gevolg van hun geestelijke en of lichamelijke toestand, tijdelijk of duurzaam niet of onvoldoende in staat zijn hun belangen van niet vermogensrechtelijke aard zelf behoorlijk waar te nemen. Het gaat om een wettelijke beschermingsmaatregel, die inhoudt, dat de meerderjarige door de kantonrechter een mentor krijgt toegewezen, die als taak heeft om de cliënt met raad bij te staan en die de bevoegdheid heeft deze in het overleg over verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding te vertegenwoordigen.

In de meeste gevallen kan, waar nodig, een familielid of een bekende van de cliënt dit mentorschap op zich nemen. Soms is er echter geen familie of bekende aanwezig, om de betreffende taken te kunnen/willen vervullen. Dan kan men terecht bij een Regionale Stichting Mentorschap. Deze werft, selecteert, schoolt en begeleidt vrijwilligers die bereid zijn om het mentorschap uit te oefenen.

Er zijn elf van deze stichtingen, waardoor mentorschap door vrijwilligers in heel Nederland beschikbaar is.

Naast het bemiddelen en begeleiden van vrijwillige mentoren, kan men er veelal ook terecht voor informatie en steun rondom familiementorschap en –vertegenwoordiging van wilsonbekwame cliënten in de zorg.

Mentorschap Nederland (MN) is de landelijke vereniging van deze regionale stichtingen. Mentorschap Nederland wil opkomen voor de belangen van volwassenen met beperkte wilsbekwaamheid en bijdragen aan hun wettelijke vertegenwoordiging ten overstaan van aanbieders van zorg en welzijn.

De missie van MN luidt:

“Elke burger in Nederland wordt, wanneer zij/hij de regie over haar/zijn leven verliest, zodanig gesteund en vertegenwoordigd, dat optimaal wordt opgekomen voor zijn/haar welbevinden en mogelijkheden om aan de samenleving deel te (blijven) nemen en te (blijven) leven in de stijl waarin zij/hij dit gewend is en wenst”.

Samen met de Regionale Stichtingen geeft MN hieraan inhoud.

De landelijke functies van MN zijn:

- Kennisdeling en bevorderen en borgen van kwaliteit;
- Voorlichting en PR;
- Ondersteuning besturing en bedrijfsvoering Regionale Stichtingen Mentorschap en zorg voor landelijke dekking;
- Landelijke vertegenwoordiging en belangenbehartiging.

In het volgende hoofdstuk wordt beschreven welke activiteiten per taakgebied werden verricht en hoe er aan de speerpunten is gewerkt.

In hoofdstuk 3 staat hoe de bestuurlijke- en bureauorganisatie in 2018 eruit zag.

2. Activiteiten en resultaten in 2018

2.1. Kennisdeling en bevorderen en borgen van kwaliteit

Meerdere activiteiten zijn ontplooid om kennis en deskundigheid te delen, te ontwikkelen en kwaliteit te borgen.

Regio Vertegenwoordigers Overleg (RVO) en scholing coördinatoren

Eens per kwartaal is er een landelijk overleg met vertegenwoordigers van de coördinatorenteams van alle 11 stichtingen.

In het RVO wordt op allerlei punten kennis en ervaring uitgewisseld.

In juni 2018 werd met alle coördinatoren in conferentiecentrum Kaap Doorn in Doorn een scholingsdag gehouden met inleidingen van Brenda Fredriks en Kees Blankman over de komende wetten 'Zorg en dwang' en 'Verplichte GGZ'. Wat verandert er in de taak van de mentoren ten opzichte van de situatie nu, met de huidige wet BOPZ en hoe kunnen we ons hierop goed voorbereiden, zo luidde het thema.

's Middags was er een discussie onder leiding van Loes den Dulk, over artikel 12 van het verdrag van de Verenigde Naties aangaande de rechten van mensen met een beperking en de betekenis van het uitgangspunt van het recht op zelfbeschikking, voor intake en uitvoering van goed mentorschap.

Scholing regio-ondersteuners

In het voorjaar vond ook in Breda en Baarn (twee keer) een drietal landelijke scholingsbijeenkomsten plaats voor regio-ondersteuners, over het coachen en begeleiden van vrijwilligers bij het mentorschap.

De scholing was gericht op communicatie, houding, voorbereiding op gesprekken en de kwaliteit van de uitvoering van mentorschap.

Het belangrijkste voor de deelnemers was het delen van ervaringen en het bespreken van praktijkvoorbeelden van de deelnemers.

Updating modellen en reader bij het scholingsprogramma voor mentoren

In 2018 werden updates gemaakt van de volgende delen van de scholingsreader: systeem vd Gezondheidszorg (deel 4), ethische vraagstukken (deel 5), voorbereidingen i.v.m. kans op overlijden (deel 8). Ook werd de Vergelijking Curatele-Bewind-Mentorschap aangepast.

Daarnaast werden de landelijke modeldocumenten gecheckt en waar nodig bijgewerkt. In een overzicht staan alle landelijke modellen vermeld, met daarbij in de titel en in de documenten zelf, de oorspronkelijke datum, de laatste revisiedatum en of er inhoudelijke aanpassingen zijn gedaan. Ook wordt aangegeven of er aan een wijziging wordt gewerkt of gaat worden en wanneer nieuwe wijzigingen te verwachten zijn.

AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming)

Op verzoek vanuit de Algemene Ledenvergadering (ALV) werd begin 2018 door adviesbureau PBLQ een AVG-GAP analyse verricht. Eind maart werd gerapporteerd. Binnen het kwaliteitsbeleid en kwaliteitssysteem van MN, waar de stichtingen mee werken, is altijd al expliciete aandacht voor privacyregels geweest. Dit neemt niet weg dat het voldoen aan de normen van de AVG toch de nodige aandacht vroeg voor

systeemontwikkeling en bewustwording.

Met de inzet in 2018 is het fundament hiervoor gelegd. De activiteiten waren als volgt. PBLQ maakte een model verwerkingenregister en een beschrijving en risicoanalyse m.b.t. de verwerking van cliënt- en mentorgegevens met het programma Mentorschap Dossier. In een drietal workshops voor beoogd aandachtfunctionarissen van de RSM werd een en ander besproken. Daarbij werden afspraken gemaakt over te ontwikkelen richtlijnen en handreikingen om te kunnen werken met de nodige systematiek en met de nodige aandacht voor voorlichting en bewustwording van medewerkers en mentoren. In de ALV van oktober werden hernieuwde uitgangspunten privacybeleid en gegevensbescherming vastgesteld, met gedragsregels voor mentoren.

Er werd een privacyofficer aangetrokken bij MN om advies en steun te geven aan de RSM en om als Functionaris Gegevensbescherming te kunnen gaan dienen voor elke RSM. Er werd een landelijke richtlijn voor melding van datalekken gemaakt. En er werd gewerkt aan een model procedure behandeling verzoeken om informatie en inzage, en een model privacyverklaring. Ook werd een hoofdstuk gemaakt voor in de reader voor de basis cursus voor mentoren. Voorts werden enkele inleidingen gehouden op bijeenkomsten voor mentoren en in diverse regio's werden themabijeenkomsten verzorgd voor bestuurders en coördinatoren, zodat zij zijn toegerust om in de basis cursus de nodige aandacht aan het onderwerp privacy en gegevensbescherming te geven.

Diversiteit

Eind 2017 zette de voorzitter van Mentorschap Nederland in het Prinses Maxima Centrum in Utrecht (samen met bestuurders van tien andere instellingen uit de sector zorg en welzijn), zijn handtekening onder het Charter Diversiteit. Daarmee verbindt Mentorschap Nederland zich aan het werken aan meer diversiteit. Gestart werd met vier RSM, die aangaven samen met Mentorschap Nederland aan diversiteit te willen werken, te weten Amsterdam, Haag en Rijn, Overijssel Gelderland en Rotterdam.

Op 5 juni en op 24 oktober 2018 werden bijeenkomsten georganiseerd omtrent Diversiteit. Met als titels respectievelijk 'Samenwerken aan goede vertegenwoordiging' en 'De kracht van Diversiteit' werd uitgewisseld, gepresenteerd en geleerd.

Op deze bijeenkomsten waren 18-20 medewerkers, bestuursleden en mentoren van diverse Regionale Stichtingen aanwezig.

Kennis werd verder gedeeld met organisaties die werken aan Diversiteit & Inclusie (Pharos, Jan Booij-advies, Noom, en een netwerk van belangstellenden, indirect verbonden met Stichting Nusantara, een landelijke organisatie die veel kennis heeft van cultuurspecifieke zorg voor mensen met een Indische of Molukse achtergrond).

Onafhankelijke audit en Commissie van Toezicht op Kwaliteit

Tot het kwaliteitssysteem waar de RSM mee werken, behoort de uitvoering van externe audits. Dit gebeurt onder auspiciën van een onafhankelijke Commissie van Toezicht op Kwaliteit (CTK). De leden van deze commissie zijn daarvoor door de Rechtspraak benoemd als deskundige om te rapporteren of wordt voldaan aan de wettelijke kwaliteitsnormen, geregeld in het Besluit Kwaliteitseisen Curatoren, Beschermingsbewindvoerders en Mentoren. Elke mentor met drie of meer cliënten moet hieraan voldoen, dus ook de RSM (zij worden als rechtspersoon benoemd en geven mandaat aan de vrijwilligers om het mentorschap voor een of meer cliënten uit te

oefenen).

Rapportages van de audits gingen naar de Commissie van Toezicht op Kwaliteit (CTK). En de commissie legt ook werkbezoeken af.

MN steunt de RSM bij het regelen van de audit, door het opstellen en onderhouden van een raamovereenkomst met het auditbureau en CTK.

Alle RSM konden met succes getuigen dat ze aan alle eisen voldoen.

Vanuit MN werden contacten onderhouden met de CTK, zowel ter signalering van aandachtspunten voor kwaliteitsbeleid als ook voor afstemming met het Landelijk Kwaliteitsbureau (LKB).

Landelijke Klachtencommissie Mentoren

De Regionale Stichtingen Mentorschap hebben elk een klachtencontactpersoon, die onafhankelijk van de stichtingen bij klachten kan bemiddelen. Indien gewenst kunnen klachten worden behandeld door de Landelijke Klachtencommissie Mentoren.

Deze commissie functioneerde in 2018 voor het eerst als commissie waar ook cliënten van beroepsmentoren klachten aan kunnen richten. Dit gebeurt in samenwerking met de Nederlandse Beroepsvereniging van Professionele Mentoren (NBPM).¹

De klachtencontactpersonen van de stichtingen werden in 2018 gemiddeld een á twee keer benaderd. Vrijwel altijd werden de vragen/problemen opgelost door het geven van info of informele bemiddeling (helpen in contact brengen met betrokkene, coördinator) en kwam er geen officiële klacht. De landelijke commissie kreeg in 2018 bij elkaar (dus inclusief klachten over beroepsmentoren) vijf klachten, waarvan één in de laatste weken van het jaar, de behandeling daarvan is dus in 2019. Het betrof steeds situaties waarin onvrede over de relatie tussen de mentor en naaste familieleden een belangrijke rol speelde. Dit wijst op de wezenlijke betekenis, om van de start af aan duidelijkheid te scheppen, hoe de rollen van mentor en familieleden van cliënten zich tot elkaar verhouden en afspraken te maken hoe met elkaar contact te onderhouden.

2.2. Landelijke voorlichting en PR

Het bureau voert meerdere activiteiten uit om bekendheid met mentorschap en de bekendheid met en vindbaarheid van de regionale stichtingen mentorschap te onderhouden en te vergroten.

Website www.mentorschap.nl en nieuwsbrief

De website geeft informatie over mentorschap en onze organisatie en wijst de weg naar de regio, voor wie een mentor nodig heeft of mentor wil worden. De contactgegevens en de informatie over wet- en regelgeving worden actueel gehouden en er worden af en toe nieuwsberichten op geplaatst.

In 2018 groeide het aantal bezoekers. In 2017 werd de site een kleine 50.000 keer bezocht door bijna 40.000 unieke bezoekers. In 2018 was dit ruim 59.000 keer door bijna 47.000 gebruikers.

Het gemiddelde aantal bezoekers per maand (excl. campagnetijd) was 3.700 (2017

---

¹ Zie voor de samenstelling van de landelijke klachtencommissie bijlage 2.

3.200), een stijging van bijna 15%. Tijdens de twee weken van de radiocampagne was het aantal bezoekers in 2018 bijna 5.000. Dit was bijna 25% meer dan in 2017. De uitgebreide nieuwsbrief verscheen in april. Deze wordt in Mailchimp opgemaakt en aan een mailbestand van abonnees verstuurd. In oktober werd de campagne aangekondigd met een nieuwsflits. Het aantal geabonneerden bleef stabiel rond 1.500.

Website www.GoedVertegenwoordigd.nl

Met de website en helpdesk www.goedvertegenwoordigd.nl wordt voorlichting gegeven aan familieleden van (soms) wilsonbekwame mensen. Dit gebeurt in samenwerking met de Brancheorganisatie Professionele Bewindvoerders en Inkomensbeheerders (BPBI). De site heeft een plaats op de officiële websites van de rijksoverheid en de rechtspraak. RSM wijzen in hun voorlichting op de site en gebruiken de site ook zelf. Meerdere rechtbanken bieden ook de flyer ter geleiding naar de site aan. De site werd gemiddeld ruim 12.500 keer per maand bezocht. Het aantal unieke bezoekers was gemiddeld ongeveer 10.500 per maand. Dit is net iets meer dan in 2017.

De site geeft bezoekers de mogelijkheid vragen en problemen voor te leggen aan info@goedvertegenwoordigd.nl. Hier wordt gemiddeld zo'n vijf a tien maal per week gebruik van gemaakt. De redactieleden van de site zijn op basis van vrijwillige inzet beschikbaar voor de beantwoording van de vragen. Zij waren ook in 2018 weer in staat ieder met hun eigen deskundigheid de vele vragen wekelijks te beantwoorden. De ondersteuning van de redactie en het coördineren van de binnenkomende vragen wordt door Mentorschap Nederland gedaan.

Oktober 2018 campagne 'Mentoren maken het verschil'

De campagne werd dit jaar eind september en oktober georganiseerd in plaats van eind augustus en september. De campagne trok dit jaar 25% meer bezoekers dan de campagneperiode in 2017. Naast de keuze van een andere maand, werd door de RSM intensiever aansluiting gezocht op de campagneweek en werd van de homepage van mentorschap.nl een campagnepagina gemaakt. Op de campagnepagina stond onder andere een filmpje van Bord&Stift: "Mentorschap. Maakt u het verschil?". Het werd veelvuldig op social media gedeeld. Verder werd de landelijke radiospot van een mentor aangevuld met een spot ingesproken door een gementoreerde. Dit alles lijkt zijn vruchten te hebben afgeworpen. Alle campagne activiteiten bij elkaar hebben geleid tot meer dan 350 aanmeldingen van belangstellenden om mentor te worden.

Ondersteuning regio's

Ter ondersteuning van de regio's werden bijeenkomsten georganiseerd met clusters van stichtingen. Hier werden ideeën en informatie opgehaald en gedeeld, zodat aanwezige partijen gestimuleerd worden om voorlichtings- en pr-activiteiten uit te voeren zonder zelf het wiel te moeten uitvinden.

Werkgroep Voorlichting en PR

De werkgroep Voorlichting en PR heeft als doel om landelijke activiteiten te ontwikkelen en waar aan de orde te vernemen op welke wijze de regionale stichtingen te betrekken. Vanuit diverse stichtingen nemen zo'n vijftal bestuurders en coördinatoren deel aan de werkgroep. Belangrijk onderwerp wat jaarlijks terugkomt is de landelijke wervingscampagne.

Landelijke bijeenkomsten

Op woensdag 30 mei organiseerden we de expertmeeting "Onafhankelijke cliënt ondersteuning en vertegenwoordiging van wilsonbekwame cliënten".

Onder voorzitterschap van mw. Janny Bakker, wethouder in Huizen en bestuurlijk actief binnen VNG, werd ingegaan op de inhoud van het mentorschap en raakvlakken en gewenste samenhang met onafhankelijke cliëntondersteuning. Er waren inleidingen van o.a. Jeanette Krijnen, directeur van Mentorschap Amsterdam, en Meltem Kaya, raadslid voor D66 in Amsterdam, die politieke aandacht vroeg voor inbedding van mentorschap in gemeentelijk beleid.

Vooraf de grote onbekendheid met het mentorschap bij gemeenten en de wenselijkheid om meer bekendheid te ontwikkelen, kwamen deze middag naar voren.

Op 5 juni en 24 oktober vonden de bijeenkomsten diversiteit plaats (zie paragraaf 2.1.).

20 juni vond in Nieuwegein een bijeenkomst plaats voor gemeenten, over de ontwikkeling van Onafhankelijke cliënt ondersteuning (OCO). De bijeenkomst werd georganiseerd door Movisie. Mentorschap Nederland was aanwezig met een stand. En er werd meegewerkt aan invulling van het programma, met een workshop over mentorschap, verzorgd door de directeur van Mentorschap Noordwest en Midden.

Landelijke promotie

Ook in 2018 hebben we ons weer laten zien op een aantal landelijke bijeenkomsten, zoals het Verenso najaarscongres, de hierboven genoemde bijeenkomst van Movisie en de dit jaar voor het eerst georganiseerde Florence Nightingale Fair. Met een stand laten we zien wie we zijn en wat we doen en staan we belangstellenden te woord. Hieraan werd door collega's van Mentorschap Overijssel Gelderland, Zuidoost Brabant en een mentor van Noordwest en Midden medewerking verleend. Voor de Florence Nightingale Fair werd een aparte flyer gemaakt om medewerkers in de zorg te verleiden tot het mentorschap voor cliënten buiten de eigen instelling.

Groei van het aantal cliënten en mentoren in 2018

Het aantal cliënten, voor wie het mentorschap wordt uitgeoefend, groeide van 2.500 eind 2017 tot 2.705 eind 2018. Dit is ruim 8%.

Het aantal mentoren was eind 2017 2.067 en eind 2018 2.208, dit is een groei van ruim 6%.

De concrete aantallen ontwikkelden zich als volgt:

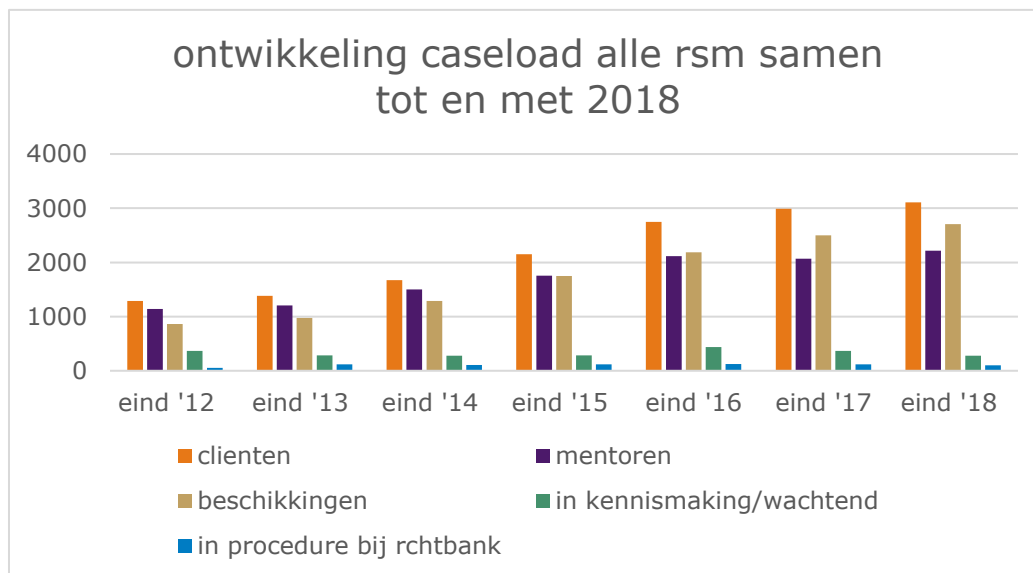
	Eind 2017	Eind 2018
Aantal ingeschreven mentoren	2.067	2.208
Aantal cliënten met mentor benoemd (met beschikking)	2.500	2.705
Aantal koppelingen rond, maar aanvraag nog bij rechtbank	121	104
Aantal cliënten wachtend	368	281

De verdeling van cliënten naar doelgroep is als volgt: ²

	Eind 2017	Eind 2018
Psychogeriatric	25%	22%
Verstandelijke beperking	49%	51%
Psychische/psychiatrische problematiek	14%	14%
Overig (bijv. NAH) en/of	7%	9%
(nog) niet gespecificeerd	6%	4%
totaal	100%	100%

In de navolgende grafiek staat de ontwikkeling van het aantal cliënten en mentoren vanaf 2012.

2.3. Ondersteuning besturing en bedrijfsvoering van de Regionale Stichtingen Mentorschap en zorg voor landelijke dekking

Waar gewenst wordt uitwisseling georganiseerd over aspecten van besturing en bedrijfsvoering. Naast kwaliteit gaat het vooral om een efficiënte organisatie en financiële continuïteit. Uitgangspunt is dat MN samen met haar aangesloten stichtingen er voor willen staan dat onze vorm van mentorschap in heel Nederland beschikbaar is en blijft.

Monitoring ontwikkeling caseload en kosteneffectiviteit

Met behulp van inventarisatie van kengetallen betreffende begrotingen en begrotingsrealisatie, en bespreking in het penningmeestersoverleg, wordt de continuïteit

² De gegevens komen uit het registratieprogramma 'Het Dossier' waar op een enkele na, alle RSM mee werken.

bewaakt, worden knel- en verbeterpunten besproken en wordt gezien of en welke gezamenlijke acties vanuit de vereniging gewenst en mogelijk zijn. In februari en september vond penningmeesteroverleg plaats. Er werd onder andere gesproken over kosten en kostendekking van de mogelijkheid om, als er bij een aanvraag niet direct een geschikte vrijwilliger is, wanneer gewenst het mentorschap toch snel te starten met inzet van een betaalde kracht. Hoewel dit niet de tijd en aandacht levert die de vrijwillige inzet uniek maken, kan het wel een manier zijn om waar gewenst snel, al tegelijk met het zoeken van de geschikte vrijwilliger, met de uitvoering van een mentorschap te starten.

Ondersteuning bij het gebruik van het registratieprogramma MentorschapDossier.

Bijna alle stichtingen mentorschap werken met het online registratieprogramma "MentorschapDossier", dat voor hen beschikbaar wordt gesteld door stichting Mentorschap Dossier, die als licentienemer dient. Op verzoek van Stichting Mentorschap Dossier, in 2017, werd onderzocht of en hoe de taken van de stichting onder te brengen waren bij MN. Dit leidde ertoe dat vanaf medio 2018 Mentorschap Nederland licentienemer is geworden namens de RSM en dat het bureau van MN verantwoordelijk geworden is voor het functioneel beheer en gebruikerssupport.

2.4. Landelijke vertegenwoordiging en belangenbehartiging

De landelijke vertegenwoordiging en belangenbehartiging is gericht op het verbeteren van (voorwaarden voor) goede vertegenwoordiging van mensen die wilsonbekwaam zijn of worden. Daarbij gaat het om het scheppen en verbeteren van landelijke voorwaarden voor exploitatiemogelijkheden van de regionale stichtingen.

Ministeries van VWS en J en V

Met VWS is overlegd over mogelijkheden voor tijdelijke projectsubsidie om, in samenhang met de extra middelen van het Rijk voor de ontwikkeling van onafhankelijke cliëntondersteuning (OCO), extra werk te maken van werving van vrijwilligers en de lokale inbedding van mentorschap, met inzet van vrijwilligers, in gemeentelijk beleid. VWS reageerde hierop positief. Eind 2018 gaf VWS een opdracht aan bureau HHM om een Quick Scan te maken van ontwikkelingen, als basis voor een projectplan.

Met het Ministerie van J en V werd overleg gezocht naar aanleiding van het onderzoek dat J en V liet verrichten ter evaluatie van de wet Wijziging Curatele, Beschermingsbewind en Mentorschap (CBM), het besluit kwaliteit CBM en het besluit beloning. Het zoeken van contact werd ingegeven door de ervaringen van onze stichtingen dat de toepassing van de wet -en het besluit kwaliteit- in het bijzonder op het punt van passende opleidingen onnodige administratieve last geeft en vrijwilligers onnodig en ongewenst afstoot. Uit overleg met de rechtspraak (zie hieronder) was gebleken dat dit aan J en V moest worden voorgelegd.

Gevraagd spoedoverleg werd aangehouden door J en V tot begin 2019.

Expertgroep CBM van LOVCK en Landelijk Kwaliteitsbureau (LKB)

Er vond tweemaal overleg plaats met ketenpartners en de expertgroep en het LKB.

Daarnaast werd nog twee maal extra met LKB en leden van de expertgroep gesproken over de praktische uitwerking van de eis "passende opleiding".

Reden hiervoor was, dat de expertgroep begin 2018 normen hieromtrent formuleerde die geen recht deden aan het kwaliteitssysteem waar de aangesloten stichtingen van Mentorschap Nederland mee werken.

Na het nodige gesprek werd hiervoor een zeker begrip getoond en werd uitstel verleend om aan de normen te voldoen, ten einde ons tijd te geven om met J en V te bespreken of en hoe er vanuit de wetgever kaders kunnen komen die maken dat ons systeem wel door het toezicht vanuit de rechtspraak kan worden gerespecteerd.

NBPM en BPBI

Met de Nederlandse Beroepsvereniging voor Professionele Mentoren (NBPM) en Branchevereniging van Professionele Bewindvoerders en Inkomensbeheerders (BPBI) werd contact onderhouden ter voorbereiding op het overleg met LKB en expertgroep. Veel cliënten met een mentor hebben ook een bewindvoerder. Velen daarvan zijn lid van BPBI. Het overleg met BPBI ging o.a. over een mogelijk gezamenlijk standpunt inzake taken van mentor en bewindvoerder voor cliënten met een persoonsgebonden budget (pgb), waar het zorgkantoor gewaarborgde hulp wenst.

Wij namen het standpunt in dat de taken en verantwoordelijkheden van een mentor en bewindvoerder elkaar goed aanvullen en dat zij, indien gewenst, samen een pgb kunnen beheren, zonder dat een of beiden tekent als 'gewaarborgde hulp'.

Wij brachten dit in bij VWS.

Alliantie Financieel Veilig Ouder worden

MN participeert in de "Alliantie Financieel Veilig Ouder worden". Deze Alliantie wil bewerkstelligen dat financieel misbruik beter wordt gesignaleerd en effectief aangepakt, en dat er betere voorlichting wordt gegeven om misbruik te voorkomen.

Mentorschap kan een rol spelen bij signalering en ook bij aanpak. Vaak is de dader zodanig bij de zorg (beslissingen) betrokken, dat voor aanpak een (tijdelijk) mentorschap nodig is, om goede zorg te regelen. Met deelname wordt beoogd de rol van de mentor voor ketenpartners duidelijk te maken.

Kerngroep Palliatieve Zorg

De kerngroep is een "denktank", gevormd op eigen initiatief vanuit veldpartijen en geeft gevraagd en ongevraagd advies aan VWS en ZonMw over het Nationaal plan palliatieve zorg. De kerngroep wordt ondersteund door Agora.

MN was deelnemer in de kerngroep. Er waren vier bijeenkomsten.

Met onze deelname bevorderen we bekendheid met het mentorschap. Ook kunnen we in de kerngroep kennis nemen van ontwikkelingen en mogelijkheden voor scholing voor mentoren.

Stichting tot steun aan mentorschap

De stichting zet zich in voor werving van financiële middelen, ter aanvulling op beschikbare middelen van MN, voor werving en scholing van mentoren.

Met de Stichting wordt contact onderhouden.

3. Organisatie in 2018

3.1. Bestuur, ondersteuningsgroep en ALV

Bestuur

De bestuursleden zijn bij meerderheid afkomstig uit de kring van besturen van de Regionale Stichtingen Mentorschap. Enkele bestuursleden zijn benoemd op grond van hun specifieke expertise en bekendheid en betrokkenheid bij organisaties van cliënten in de zorg, voor wie mentorschap van belang is.

Het bestuur kent commissies voor kwaliteit, voorlichting & PR en organisatie en financiering. Door deze commissies wordt beleid voorbereid en sturing gegeven aan (project)activiteiten op het betreffende gebied.

Er is ook een externe ondersteuningsgroep van deskundigen.

De samenstelling van het bestuur en de ondersteuningsgroep vindt u in bijlage 2.

Daarin is tevens de samenstelling opgenomen van de Commissie van Toezicht op Kwaliteit en de Landelijke Klachtencommissie Mentoren.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur kwam zeven keer in vergadering bijeen. Tijdens deze vergaderingen werd sturing gegeven aan de activiteiten zoals in het voorgaande hoofdstuk beschreven. Ook werden daar de Algemene Ledenvergaderingen voorbereid.

Belangrijke punten voor het bestuur, die meer dan eens op de agenda stonden, waren (1) verkenning ontwikkelingen en strategieontwikkeling voor de komende jaren, met de ledenkring en betrokkenen daarbuiten, (2) hoe te werken aan verwerving van meer bekendheid en samenwerking van de RSM bij gemeenten en met actoren in het gemeentelijk sociaal domein en (3) hoe te werken aan verbeterde regelgeving van J en V en toezicht op kwaliteit, om administratieve last te beperken en niet te hoeven voldoen aan aanscherping van formele eisen m.b.t. opleiding en begeleiding van mentoren, zonder toegevoegde waarde voor de kwaliteit voor cliënten.

ALV

Het hoogste beleidsbepalende orgaan van de Landelijke Vereniging is de Algemene Leden Vergadering (ALV). Er vonden twee algemene ledenvergaderingen plaats, waarin de hoofdlijnen van activiteiten die in dit verslag staan beschreven, werden besproken en bepaald.

Daarbij worden, aansluitend op de ALV, discussies georganiseerd rond onderwerpen en ontwikkelingen waar bij besturen behoefte aan wordt gesignaleerd.

In april werd gesproken over wensen/mogelijkheden om, als er bij aanvragen voor mentorschap niet direct een geschikte vrijwilliger gekoppeld kan worden, te starten met uitvoering van het mentorschap met betaalde krachten. Meerdere stichtingen denken hierover of hebben hiermee al enige (incidentele) ervaring. Voordeel is dat geen 'nee verkocht' hoeft te worden. Wel is zaak, dat goed wordt ingeschat dat er een vrijwilliger gevonden kan gaan worden. De meerwaarde van de tijd en aandacht van de vrijwilliger en 'klik' tussen mentor en cliënt is immers hetgeen waar wij voor werken.

In oktober vond aansluitend op de ALV de themabijeenkomst 'de kracht van diversiteit' plaats.

3.2. Bureau

Het bureau werkte mee aan de beleidsvoorbereiding en zorgde voor de uitvoering van activiteiten zoals door het bestuur bepaald. Daarbij werden de nodige contacten onderhouden met de regiocoördinatoren en -besturen en ook contacten met derden. De samenstelling van het bureauteam staat in bijlage 2. Daar staat ook bij wie op basis van vrijwillige inzet meewerkten.

De financiële administratie werd, evenals voorgaande jaren, verzorgd door de heer S.K. Chen, bureau Kennis Centrum Gezondheidszorg te Zevenhuizen.

Bijlage 1: Statutair doel en middelen

De vereniging heeft ten doel:

- a. het ondersteunen van zelfstandige regionale rechtspersonen welke als doelstelling hebben de desbetreffende regio te voorzien van een pool van vrijwilligers die bereid zijn mentorschapstaken uit te oefenen, op grond van gerechtelijke benoeming van de desbetreffende rechtspersoon of aangesloten vrijwilliger;
- b. het bevorderen van de kennisdeling verband houdende met het onder a. genoemde en het bevorderen en bewaken van de kwaliteit van de uitvoering van het mentorschap;
- c. het bijdragen aan de toename van het aantal mentoren in Nederland, de ontwikkeling van competenties van mentoren en coördinatoren en het stimuleren van lokale initiatieven;

en voorts al hetgeen met één of ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

De vereniging tracht haar doel te bereiken door:

- a. het faciliteren van haar leden bij hun taakuitoefening betreffende het voorzien in goed mentorschap, en bevorderen van voorwaarden hiervoor;
- b. public relations en voorlichting geven met betrekking tot het mentorschap;
- c. het ontwikkelen, presenteren en implementeren van effectieve en efficiënte instrumenten en methoden;
- d. het fungeren als spreekbuis van de leden en als landelijk aanspreekpunt voor bijvoorbeeld het Landelijke Overleg van Kantonsectorvoorzitters (LOK), de Rijksoverheid en derden; en voorts door
- e. het aanwenden van alle andere wettige middelen welke voor het bereiken van het gestelde doel nuttig of nodig worden geacht.

De vereniging beoogt niet het maken van winst.

Bijlage 2: Samenstelling bestuur en bureau, ondersteuningsgroep, Commissie van Toezicht op Kwaliteit en Landelijke Klachtencommissie Mentoren

Bestuur

Naam	Achtergrond van waaruit werd togetreden *)
Dhr. mr. J.P.H. (Henk) Brandt, voorzitter	Stichting Mentorschap Noordwest en Midden
Dhr. D. (Dirk) Boomstra, penningmeester	Business controller met brede ervaring financieel management en projectbeheersing
Mw. drs. A.A.M. (Lydia) Hogeling (vanaf april 2018, daarvoor vanaf oktober 2017 als adviseur van het bestuur)	Stichting Mentorschap Haag en Rijn
Mw. M.L.I.M.C. (Marlies) Oggel	Stichting Mentorschap Zeeland
Dhr. ir. A.M. (André) van Beurden	Stichting Mentorschap Overijssel Gelderland
Mw. drs. N.R. (Nicole) Menke (vanaf april 2018)	Beleidsmedewerker gemeente Den Haag
Mw. A.S. (Afke) Middelkoop, MPH (vanaf oktober 2018)	Stichting Mentorschap Amsterdam

*) In de statuten is geregeld dat allereerst bestuurders, directeuren en leden van raden van toezicht van regionale stichtingen benoembaar zijn, en daarnaast één of meer (max. drie) personen van buiten de ledenkring.

Bestuursleden nemen deel aan het bestuur op persoonlijke titel.

Bureau

Naam	Functie en functieomvang
Mevr. D. (Diana) Dijkstra	Medewerker bureau en communicatie (30 uur/week)
Mevr. Ph. (Philien) Blok	Projectleider deskundigheidsbevordering en kwaliteit (18 uur/week)
Dhr. L. (Lex) van Wijk	Bureau-ondersteuner (vrijwillige inzet, 8 uur/week)
Dhr. ir. N.Q.M. (Nico) Heinsbroek	Directeur (32 uur/week)

Voor meerdere werkzaamheden werd menskracht ingeleend. Zo is o.a. vanaf medio 2018 meegewerkt door Marion van der Zwaan, als privacyofficer, ter ondersteuning bij het voldoen aan de AVG. En in verband met ziekte van Diana Dijkstra werd eind 2018 voor een beperkt aantal uren bijgesprongen door Doutsen Heeringa.

Voorts is meegewerkt op basis van vrijwillige inzet voor verschillende taken door de volgende personen:

- functioneel beheer en tweedelijns gebruikersondersteuning MentorschapDossier: Ries van Otterloo
- medewerker pilotproject 'vergroten bekendheid met mentorschap bij instellingen, vanuit RSM en MN': Addy Camper
- ambtelijk secretariaat Landelijke Klachtencommissie Mentoren: Kees Korsman

Ondersteuningsgroep en adviseurs

Naam	Functieachtergrond
Dhr. J. (Jan) Martens	Mentor, voormalig beleidsadviseur Platform VG
Mevr. dr. D.P. (Dorothea) Touwen	Wetenschappelijk stafmedewerker ethiek Leids Universitair Medisch Centrum
Dhr. mr. C. (Kees) Blankman	Wetenschappelijk onderzoeker en universitair docent Familie- en Gezondheidsrecht, VU Amsterdam en tevens plv. rechter
Dhr. H. (Herman) Post	Senior beleidsmedewerker/manager Alzheimer Nederland
Dhr. drs. C.J.G. (Kees) Theeuwes	Voormalig adviseur RvB Zorggroep Thebe, oud voorzitter MNN
Mw H. (Henny) Vermolen (vertegenwoordiging MN in Kerngroep Palliatieve zorg)	Oud bestuurslid mentorschap Nederland en oud bestuurslid Landelijk Platform GGZ

In februari werd met droefheid kennis genomen van het bericht dat op 12 februari 2019 de heer Post, na een periode van ziekte, is overleden.

Commissie van Toezicht op Kwaliteit

Naam	Achtergrond van waaruit toegetreden
Dhr. mr. I. Jansen, voorzitter	o.a. werkzaam geweest bij het Ministerie van Veiligheid en Justitie, gezondheidsrecht en familierecht
Mevr. mr. M. Schrik-van Bodegom	o.a. (universitair) docente bestuurs- en gezondheidsrecht en voorlichtster voor de stichting Alzheimer Nederland
Dhr. mr. P.W.H.M. Francissen	o.a. werkzaam geweest bij Ministerie van VWS op terrein van patiëntenrechten
Mevr. drs. M.I. Veltman, secretaris	o.a. vennoot en adviseur Meulmeester & Veltman, adviesbureau in zorg en welzijn, o.a. WMO en kwaliteitszorg

De leden zijn benoemd door de rechtbank 's-Hertogenbosch als deskundige artikel 11 besluit kwaliteitseisen CBM, om verslag te doen aan de rechtbank over de kwaliteit van het werk van de stichtingen.

De commissie functioneert onafhankelijk en kan zich door MN laten informeren.

Landelijke Klachtencommissie Mentoren

Naam	Achtergrond/kennis/ervaring
Dhr. Mr W.J. Verjans, voorzitter	o.a. voorheen kantonrechter Rechtbank Zeeland West Brabant
Dhr. mr. S. Jansen (vice voorzitter)	o.a. voorheen beleidsadviseur V en J en plv. kantonrechter, ervaring als lid klachtencommissie zorginstelling
Mevr. C. Van Nierop, secretaris (tot 1 augustus 2018)	o.a. ervaring als coördinator Stichting Mentorschap Rotterdam e.o.
Dhr. J.C. Visser	o.a. ervaring als rijksambtenaar met beleid in de gezondheidszorg en ervaring als mentor
Mw. G. Hendriks	Lid NBPM
Dhr. Mr. P. van Gassen	Lid NBPM
Mevr. T. Bax (vanaf medio 2018)	o.a. ervaring als coördinator voormalige Stichtingen Mentorschap Drechtsteden en Midden Nederland

Deze commissie is een gezamenlijke commissie van Mentorschap Nederland en de Nederlandse Beroepsvereniging van Professionele Mentoren (NBPM).

Voor de ondersteuning is per augustus 2018 de heer Kees Korsman actief als ambtelijk secretaris.

De commissie functioneert onafhankelijk.

Bijlage 3: Stichtingen Mentorschap en contactpersonen ³

Mentorschap Noord

Friesland en Noord Groningen	Jannie	Krol
Zuid Groningen en Drenthe	Marian	Lommers

Mentorschap Overijssel Gelderland

Teamleider	Hilde	Blankman
Achterhoek, Rozendaal, Rheden	Henk	Rietman
Salland, Twente en Brummen	Bob	Pieters
Noord Veluwe-Kop van Overijssel, Apeldoorn	Sieger	Vries, de
Arnhem, Ede, Nijmegen, Betuwe	Hanneke	Hochstenbach
Salland, Twente, Achterhoek	Erica	Simonse

Mentorschap Noordwest en Midden

Directeur	Anne	Slingerland
	Ingeborg	Cingel, van der (tot 1 september)
Regio Utrecht	Roza	Welsing
Regio Zuid-Holland Zuid	Marianne	Ouden, den (tot 1 september)
Regio Flevoland en 't Gooi	Anne	Weijzenfeld
Regio Zuid en Midden Kennemerland	Margreet	Huijkman
Regio Amstelland en De Meerlanden		
Regio Zaanstreek en Waterland	Ingeborg	Cingel, van der (tot 1 september)
Regio Noord Kennemerland		
Regio Noord-Holland Noord	Patrick	Komen (tot 1 november)
Regio West Friesland + Kop van NH	Jennifer	Schneijder

Mentorschap Amsterdam

Directeur	Jeanette	Krijnen (tot 1 oktober)
Coördinator	Ellen	Bremerman
Coördinator	Patric	Filemon
Coördinator	Heleen	Kruse (per 1 oktober)
Medewerker Dossierbeheer	Carin	Verbeek

Mentorschap Haag en Rijn

directeur	Lydia	Hogeling
Regio Haaglanden	Ellen	Vos
Regio Leiden	Herma	Kappert
	Kees	Korsman
	Wendy	Veen, van
Regio Delft/Westland/Oostland	Gera	Fokkens
Regio Gouda	Daniëlle	Steenis, van
Secretariaat	Ellen	Bogerd

³ Situatie op 31 december 2018. Zie voor actuele gegevens www.mentorschap.nl.

Mentorschap Rotterdam e.o.

Rotterdam

Nieuwe Waterweg Noord, Lansingerland,
Capelle & Krimpen a/d IJssel, Rotterdam-
Kralingen, -Overschie, -Schiebroek en
Hillegersberg
Zuid-Hollandse Eilanden, Barendrecht,
Ridderkerk en Albrandswaard
Administratief Medewerker

Anita Haveman (tot 1 oktober)
Daphne Govers (per 1 oktober)

Ann Dekker

Janneke Niemantsverdriet
Sandra v.d. Steen

Mentorschap Zeeland

Coördinator
Secretariaat
Consulent
Consulent

Lian Colijn
Marij Claerhout
Ineke Jongepier
Hennie Kwint

Mentorschap West Brabant

Regio Bergen op Zoom e.o.
Regio Breda e.o.

Administratief medewerker

Jacqueline Herrema
Leandra Durville (tot 1 oktober)
Marjolein Huijben (per 1 november)
Marty Simons

Mentorschap Midden- en Noordoost Brabant

Coördinator
Administratief medewerker

Hester Berg, van den
Marion Erp, van

Mentorschap Zuidoost Brabant

Manager
Medewerker
Medewerker
Administratief medewerker

Patrick Vermeeren
Anja Lissone
Nelly Paasman
Hanneke Franse

Mentorschap Limburg

Coördinator
Consulent
Administratie
Administratie
PR

Rekha Ramsaran
Wim Eijk, van
Margaret Lechner
Wouter Verstraeten
Thijs Scheepers

Bijlage 4: lijst van gebruikte afkortingen

ALV	De Algemene Leden Vergadering van de vereniging Mentorschap Netwerk Nederland, waar vertegenwoordigers van de besturen van de aangesloten stichtingen aan deelnemen
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
BPBI	Brancheorganisatie Professionele bewindvoerders en Inkomensbeheerders
CBM	Curatele, Bewind en Mentorschap
LKB	Landelijk Kwaliteitsbureau (van de Rechtspraak, gevestigd in Den Bosch)
LOVCK	Landelijk Overleg Vakinhoud Civiel en Kanton
LOK	Landelijk Overleg van Kantonsectorvoorzitters
MN	Mentorschap Nederland, de naam waaronder de landelijke vereniging zich profileert
MNN	Mentorschap Netwerk Nederland, de statutaire naam waaronder de vereniging bij de Kamer van Koophandel is geregistreerd
NBPM	Nederlandse Beroepsvereniging voor Professionele Mentoren
NOOM	Netwerk van Organisaties van Oudere Migranten
OCO	Onafhankelijke Cliëntondersteuning
PGB	persoonsgebonden budget
RSM	Regionale Stichting(en) Mentorschap
J en V	Ministerie van Justitie en Veiligheid

VOG	Verklaring Omtrent Gedrag
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
ZonMw	Financier van zorgonderzoek en kennisontwikkeling rond zorg